

Małgorzata Samojedny

(Uniwersytet Wrocławski)

Sprawozdanie z Konferencji „Kulturowe i polityczne skutki Państwa Islamskiego ” Warszawa 2016

Słowa kluczowe: Państwo Islamskie, ISIS, dżihad, wahhabizm, salafizm

Dnia 19 marca 2016 roku w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się Międzynarodowa Konferencja zatytułowana „Kulturowe i polityczne skutki Państwa Islamskiego”. Inicjatorem wydarzenia był Narodowo – Demokratyczny Zespół Parlamentarny, którego przewodniczącym jest prezes Ruchu Narodowego – Rober Winnicki. Patronem medialnym oraz współorganizatorem Konferencji było Wydawnictwo Wektory, a także Klub „Opcji na prawo” oraz Klub Syryjski. W Konferencji, wzięło udział siedmiu prelegentów oraz liczne grono słuchaczy.

Moderatorem Konferencji był Michał Krupa, redaktor naczelny portalu internetowego Konserwatyzm.pl. Po krótkim przywitaniu gości, organizatorów i prelegentów, głos zabrał prezes Ruchu Narodowego, główny organizator wydarzenia, poseł Robert Winnicki. Udzielił podstawowych wskazówek technicznych, w zakresie zabierania głosu, komentarzy i pytań. Po krótkim instruktarzu, przeszedł do omówienia celu jaki przyświecał organizacji przedmiotowej Konferencji. Jednym, z głównych celów wydarzenia, było przybliżenie sytuacji na Bliskim Wschodzie. Szczególnie, w kontekście prowadzenia

odpowiedniej polityki zagranicznej w przez Polskę względem Syryjskiej Republiki Arabskiej. Polityki, która byłaby dalekowzroczna i wspierałaby rozwiązania korzystne dla polskiej pozycji na arenie międzynarodowej. Poseł Winnicki, w swoim wystąpieniu, zwrócił również uwagę, iż obecny rząd syryjski podejmuje się stworzenia jednolitego narodu syryjskiego w oderwaniu od podziałów etnicznych czy religijnych. Poseł Winnicki zaznaczył, że przedmiotowe przedsięwzięcie, niestety spotyka się dezaprobatą wielu środowisk, zarówno w samej Syrii, jak i międzynarodowych.

Pierwszym prelegentem Międzynarodowej Konferencji „Kulturowe i polityczne skutki Państwa Islamskiego” był dr Idris Mayya Chargé d’Affaires a.i. w Ambasadzie Syryjskiej Republiki Arabskiej w Warszawie, pełniący obowiązki ambasadora, który wygłosił wykład zatytułowany "Dziedzictwo cywilizacyjne Syrii". Na wstępie swojego wystąpienia, Pan Ambasador w imieniu swoim oraz całego syryjskiego korpusu dyplomatycznego, podziękował za zaproszenie i zorganizowanie Konferencji. Serdecznie powitał, w imieniu organizatorów, przedstawicieli społeczności syryjskich w Polsce, m.in. przedstawicieli lekarzy Syryjczyków w Polsce, przedstawicieli sektora biznesowego, a także przewodniczącego Związku Studentów Syryjskich w Polsce. Po podziękowaniach, Pan Ambasador, zaprosił wszystkich uczestników do obejrzenia krótkiego filmu. Był to materiał przedstawiający wielokulturowość Syrii, jej bogatą historię i pamiątki przeszłości. Dr Mayya, ten przepiękny materiał promocyjny Syrii, uzupełnił własnym komentarzem, w zakresie współczesnych wydarzeń. Opowiedział o zniszczeniach poszczególnych zabytków oraz wysiedleniach lokalnej ludności, jakich dokonało Państwo Islamskie. A także wskazał zniszczone zabytki, które, po przejęciu ich z rąk terrorystów, na rozkaz prezydenta Baszara al-Assada, będą odrestaurowane. Ambasador zapewnił, że cywilizacja, która liczy sobie siedem tysięcy lat nie ugnie się przed działaniami organizacji terrorystycznej, jaką jest Państwo Islamskie, a także innych, po mniejszych, bojówek dżihadystycznych. Ambasador wyraźnie wskazał, iż przyczyną obecnego chaosu, jaki panuje na Bliskim Wschodzie, były działania USA i interwencja w Iraku, która była otwarciem puszką Pandory. Dr Mayya, wskazuje na istotną rolę byłej Sekretarz Stanu USA, w latach 2009 – 2013, Hilary Clinton, w powstaniu samozwańczego Państwa Islamskiego, i odsyła do informacji zawartych w jej książce zatytułowanej „Trudne Wybory”. Pan Ambasador, także stawia dość poważne oskarżenia wobec działań rządu Turcji, jako istotnego państwa wspierającego działalność organizacji terrorystycznych, także Państwa Islamskiego. Działania te, to przede wszystkim, handel ropą i bronią. Przedstawiciel rządu Syryjskiego, prezentuje analogiczny stosunek do

Arabii Saudyjskiej. Wskazując na istotny wpływ tego kraju, jak i doktryny wahhabickiej¹, na globalny terroryzm muzułmański. W końcowej części wykładu, Pan Ambasador, zaprezentował film z przesłuchania w Kongresie USA, gdzie na pytania kongresmenów odpowiadał, między innymi, były ambasador USA w Syrii – Robert Ford, który bezsprzecznie wskazał, iż wahhabizm jest jednym z najistotniejszych elementów ideologii Państwa Islamskiego. Przedmiotowy zapis, stanowił doskonale wprowadzenie do wykładu kolejnego prelegenta.

Magister Małgorzata Samojedny, doktorantka Uniwersytetu Wrocławskiego, członek Pracowni Badań Praw Orientalnych, specjalizująca się w doktrynach islamskiego fundamentalizmu, w swoim wystąpieniu, podjęła się udowodnienia, iż wahhabizm stanowi istotny składnik ideologii Państwa Islamskiego. Wykład zatytułowany „Wahhabizm, jako komponent ideologii Państwa Islamskiego” rozpoczęła o przedstawienia rysu historycznego i politycznego, w jakich narodziła się koncepcja islamskiego radykalizmu, która obecnie zdominowała system państwowy i religijny Arabii Saudyjskiej. Dodatkowo, stanowi mocny fundament do konstruowania współczesnej ideologii zbrojnego dżihadu. Doktrynie Ibn Wahhaba², przewodniczyła koncepcja powrotu do okresu wystąpienia Mahometa³ i rządów jego najbliższych towarzyszy, czyli Kalifów Prawowiernych⁴. Prelegentka, w swoim wykładzie, skupiła się na przedstawieniu pięciu zasadniczych elementów doktryny skonstruowanej przez Ibn Wahhaba. W pierwszej kolejności, prowadząca, omówiła silne nawiązanie do pierwotnego i purytańskiego islamu pierwszych muzułmanów z VII wieku. Kolejne elementy doktryny, omówione podczas prezentacji to takfir⁵, dżihad⁶, prawo szariatu⁷

¹ Doktryna wahhabicka – wykładnia islamu według nauk Muhammada Ibn Abd Al-Wahhaba. System religijny, a także polityczno – prawny, obecnie obowiązujący na terenie Arabii Saudyjskiej i Kataru, obecnie nurt odnowy religijnej, powszechny w środowiskach radykalnego fundamentalizmu islamskiego.

² J. Bielawski, *Mały słownik kultury świata arabskiego*, J. Bielawski (red.), Warszawa 1971, s. 518; Muhammad Ibn Abd al-Wahhab – (1703 – 1787) – reformator religijno- społeczny i polityczny islamu. Twórca wahhabizmu; studiował teologię islamską w Mekce, Basrze i Bagdadzie; zwolennik restrykcyjnej szkoły prawa religijnego – według Ibn Hanbala oraz Ibn Tajmijji. Współtwórca pierwszego emiratu wahhabickiego.

³ J. Bielawski, *Mały słownik ...*, dz.cyt., s. 384; Mahomet – (ok. 570 – 632) prorok i twórca islamu; prawodawca; reformator społeczny i polityczny; założyciel państwa arabsko-muzułmańskiego; początkowo pracował jako poganiacz karawan; pierwszych objawień religijnych doznał w wieku 40 lat, przekazanych przez Archaniola Gabriela; w obliczu zagrożenia życia w Mekce udał się do Medyny, gdzie upowszechnił nową religię – islam;

⁴ Kalifowie Prawowierni – czterech kolejnych przywódców wspólnoty muzułmańskiej, którzy przejęli władze po śmierci Mahometa; zob. M. Samojedny, *Klasyczny model państwa muzułmańskiego* [w:] Acta Erasmiana t.VI *Ze studiów nad prawem, administracją i ekonomią*, Wrocław 2014.

⁵ Takfir – uznanie kogoś za niewiernego, bądź za tego, który już nie jest muzułmaninem, gdyż sprzeniewierzył się zasadom islamu; <http://www.oxfordislamicstudies.com/article/opr/t125/e2319>, dostęp 18.09.2016

⁶ J. Bielawski, *Mały słownik ...*, dz. cyt., s. 146, Dżihad – święta wojna w islamie, rozpowszechnianie islamu drogą oręża, obowiązek religijny każdego muzułmanina; obowiązek trwa, aż wrogowie nie staną się muzułmanami; zob. M. Sadowski, *Dżihad – święta wojna w islamie*, Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego VIII, Warszawa 2013.

oraz mandat do sprawowania władzy przez rządzącego⁸. Jednak zgodnie z informacjami podanymi przez prelegentkę, wahhabizm jest jednym z elementów ideologii Państwa Islamskiego. Istotną rolę, obok doktryny Ibn Wahhaba, odgrywa również Bractwo Muzułmańskie⁹, a w szczególności nauki Sajjida Kutba¹⁰. Jego wykładnia islamu była jedną z głównych przyczyn Saudyjskiej Sahwy¹¹ a docelowo powstania al-Kaidy¹² i samozwańczego Państwa Islamskiego. Wykład mgr Samojedny zakończył etap wprowadzenia do zasadniczej kwestii jakiej była poświęcona Konferencja – czyli Państwu Islamskiemu.

Trzecia prelekcja zatytułowana „Propaganda ISIS, czyli Open Source Jihad”, została wygłoszona przez doktoranta Uniwersytetu Szczecińskiego – Sławomira Ozdyga. Pan Magister, na wstępie swojego wystąpienia, zaznaczył, że jego wykład będzie dotyczył islamu charakterystycznego dla Europy oraz społeczności muzułmańskiej w Europie. W szczególności drugiego i trzeciego pokolenia muzułmanów mieszkających na terenie Francji i Niemiec. Prelegent wskazał, iż drugie i trzecie pokolenie muzułmanów, którzy przybyli do Europy w celach zarobkowych i osiedleńczych, nie zasymilowało się. Wręcz przeciwnie, prelegent, twierdzi, iż młode pokolenie się zradycalizowało, a dodatkowo właśnie to zjawisko jest bardziej powszechne, niż próby integracji muzułmańskiej młodzieży. Na potwierdzenie braku zgodnej koegzystencji społeczności muzułmańskich ze społecznościami rdzennymi Europy, Pan Ozdyg, przytoczył informacje zawarte w raporcie szwedzkiej policji, opublikowanym 24 października 2014 roku, mówiącym o istnieniu w Szwedzkich miastach pięćdziesięciu pięciu „No Go Zones”, czyli stref zamieszkałych przez ludność wyznania islamskiego, gdzie niemuzułmanie nie mają wstępu. Zakaz wstępu, dotyczy także służb publicznych i administracji publicznej, a zatem zupełnie poza jurysdykcją państwową. Na

⁷ J. Bielawski, *Mały słownik ...*, dz.cyt., s. 482, Prawo szariatu – muzułmańskie prawo religijne, obejmuje obowiązki wobec Allaha jak i reguły postępowania między ludźmi, przede wszystkim między współwyznawcami,

⁸ Mandat władcy w doktrynie wahhabickiej – władca posiada mandat do sprawowania władzy tak długo, jak jego rządy są zgodne z zasadami islamu, Jeśli sprawując władzę sprzeniewierzy się regułom zawartym w prawie szariatu wówczas traci mandat do sprawowania władzy, i ta powinna mu zostać odebrana.

⁹ Bractwo Muzułmańskie – obecnie jest to najliczniejsza i najbardziej wpływowa organizacja muzułmańska; powołana do życia w 1928 roku w Kairze, przez Hassana al-Bannę; nie jest to ruch religijny, raczej organizacja społeczno-polityczna, której celem organizacji jest ustanowienie kalifatu; zgodnie z mottem organizacji, które jeszcze dekadę temu było powszechnie używane, drogą do ustanowienia kalifatu miał być dżihad. W wielu krajach, organizacja jest uznawana za terrorystyczną i jej działalność jest zdelegalizowana. <http://www.clarionproject.org/sites/default/files/Muslim-Brotherhood-Special-Report.pdf>, dostęp 18.09.2016

¹⁰ Sajjid Kutb – (1906 – 1966), Egipcjanin, znawca literatury arabskiej, lider Bractwa Muzułmańskiego, ideolog islamskiego dżihadyzmu

¹¹ Saudyjska Sahwa – jest to ruch ideologiczny utworzony z saudyjskiego salafizmu w drugiej połowie XX wieku, jest to odrodzenie doktryny wahhabizmu w duchu i metodologii zapożyczonej od Bractwa Muzułmańskiego, zob. M. Al-Rasheed, *Historia Arabii Saudyjskiej*, Warszawa 2011

¹² Al-Kaida – sunnicka organizacja terrorystyczna, założona w latach 80tych XX wieku, przez lata głównym liderem był Osama Bin Laden, obecnie Ajman az-Zawahiri, odpowiedzialna za liczne zamachy terrorystyczne, przede wszystkim za ataki na USA z dnia 09.11.2001 roku.

wjazdach do tych stref funkcjonują przejścia podobne do granicznych, z bramkami i szlabanami. Jedną z przyczyn radykalizacji, europejskich muzułmanów jest silnie rozpowszechniająca się doktryna salaficka. Magister Ozdyg, wskazał także na rosnącą liczbę konwertytów właśnie wśród salafitów, także wśród Polaków. Aby przybliżyć strategię działania propagandy ISIS wobec ludności muzułmańskiej w Europie, prelegent, przybliżył postać Deso Dogga – berlińskiego rapera, który przeszedł na islam, a następnie wstąpił w szeregi Państwa Islamskiego i walczył w Syrii, gdzie prawdopodobnie zginął. Pan Ozdyg, omówił czasopismo Al-Kaidy „Inspire”¹³, gdzie w zakładce „Open Source Jihad” odnajdujemy bezpośrednie instrukcje jak prowadzić skuteczny dżihad wobec niewiernych. Przedstawione są tam informacje na temat domowego sposobu zbudowania bomby samowarowej, czy zaplanowania zamachu przy pomocy urządzeń będących w codziennym użytku – np. samochód osobowy. Co ciekawe, Pan Ozdyg, przedstawił jedną z zaprezentowanych w magazynie koncepcji przeprowadzenia zamachu, poprzez wjechanie w tłum ludzi. Z tego typu zamachem, mieliśmy do czynienia tego lata w Nicei.

Po wystąpieniu Sławomira Ozdyga, głos zabrał Pan Ambasador, który podkreślił różnicę między islamem europejskim oraz islamem syryjskim. Jednak podkreślił, iż obecnie najbardziej niebezpiecznym zjawiskiem jest wzrost islamskiego radykalizmu, który skutkuje terroryzmem, zarówno w Europie jak i na Bliskim Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem Syrii. Dr Mayya zwrócił uwagę na bardzo poważny problem z jakim boryka się obecnie Syria, w kontekście kryzysu uchodźczego. Otóż, według badań syryjskich, około 60% syryjskich lekarzy wyemigrowało z kraju. Podobnie wygląda sytuacja ze specjalistami z innych branż. Jest to istotna przeszkoda w odbudowie kraju wciąż nękanego wojną. Po komentarzu Pana Ambasadora, wynikła interesująca dyskusja zarówno ze strony społeczności syryjskiej jak i pozostałych uczestników Konferencji. Jeden z uczestników, zadał pytanie Panu Ambasadorowi, czy tak naprawdę przyczynkiem, do obecnie powołanego Państwa Islamskiego, była amerykańska operacja „Cyklon” i wciągnięcie ZSRR w wojnę w Afganistanie. Pan Ambasador wskazał, że rola USA jest olbrzymia w obecnym chaosie na Bliskim Wschodzie.

Po krótkiej przerwie kawowej, wykład wygłosiła dr Monika Gabriela Bartoszewicz. Wystąpienie było zatytułowane „Zagrożenie terrorystyczne w kontekście Państwa Islamskiego”. Prelegentka podjęła się przybliżenia strategii działania Państwa

¹³ Inspire – magazyn internetowy wydawany przez Al-Kaidę Półwyspu Arabskiego, wydawany w języku angielskim, skierowany do muzułmanów nie posługujących się językiem arabskim, w szczególności drugiego i trzeciego pokolenia europejskich muzułmanów i konwertytów.

Islamskiego w kontekście kryzysu migracyjnego a także oddziaływanie zjawiska radykalizacji i terroryzmu na Polskę. Dr Bartoszewicz słusznie rozgraniczyła terroryzm zewnętrzny czyli, ten który do Europy napływa spoza jej granic, od tego wewnętrznego, czyli wynikający z działań terrorystów urodzonych w Europie, który obecnie jest coraz powszechniejszy. Podczas wykładu poruszona była kwestia aktywności konwertytów w światowym terroryzmie. Pani Doktor, podczas omawiania strategii działania Państwa Islamskiego, zwróciła uwagę na charakter globalny organizacji. Celem propagandy prowadzonej przez ISIS jest oddziaływanie na młodych muzułmanów w Europie. W czasie wystąpienia, prelegentka odniosła się do stref „No Go Zones”, o których wcześniej wspominał mgr Ozdyg. Pani Doktor, w oparciu o raport francuskiego ministerstwa spraw wewnętrznych, poinformowała, że we Francji jest 750 stref ZUS (Zones Urbaines Sensibles)¹⁴. W jednym ze slajdów pojawił się link do raportu, gdzie można odnaleźć wszystkie wyżej wymienione strefy, które funkcjonują poza francuską jurysdykcją państwową. W ostatniej części wystąpienia, Pani Doktor podjęła się omówienia kwestii Polski w kontekście działań Państwa Islamskiego i muzułmańskiego terroryzmu. Wskazano na incydent w Gdyni, gdy trzech obywateli Holandii, pochodzenia arabskiego, chciało zakupić nielegalnie broń. Dużym zagrożeniem jest anonimowe przekraczanie granic przez terrorystów w zakresie strefy Schengen, o czym często się zapomina. Obecnie wiadomo jest o jednym Polaku, który dokonał zamachu samobójczego na terenach będących pod zarządem Państwa Islamskiego.

Kontynuacją wątku podjętego w poprzednim wystąpieniu był wykład zatytułowany „werbunek do ISIS w Europie” wygłoszony przez dr Magdalenę El-Ghamari. Pani Doktor we stępie podziękowała za wcześniejsze wykłady, które były doskonałym wprowadzeniem do jej prezentacji i zapowiedziała, iż postara się nie powiełać już podanych wiadomości przez jej poprzedników. Wykład rozpoczęto od kwestii werbunku na terenie Polski. Podobnie jak za granicą, werbunek odbywa się w więzieniach. Głównie na terenie ośrodków w Łodzi i w Szczecinie. Prelegentka zwróciła uwagę, iż propaganda mająca na celu pozyskanie nowych bojowników na rzecz Państwa Islamskiego jest doskonale skonstruowana. Przygotowane są strategie działania nie tylko pod kątem mężczyzn ale także kobiet i dzieci. W materiałach jest informacja jak się można skontaktować z potencjalnymi osobami wprowadzającymi, nauczycielami czy liderami lokalnych bojówek. Także zjawisko

¹⁴ ZUS – Zones Urbaines Sensibles, zdominowane przez ludność muzułmańską obszary miejskie, gdzie służby publiczne, ani organy państwa francuskiego nie mają wstępu. Prawo francuskie nie obowiązuje, organem władzy jest lokalny meczet a rady szariatowe orzekają w oparciu o prawo szariatatu. A także przedstawiciele państwowych sił porządkowych (policja, straż miejska, pogotowie ratunkowe) w tych obszarach nie pojawiają się.

tw. „Cool Jihadu”¹⁵, z odpowiednią odzieżą, opanowaniem mediów społecznościowych w Internecie, niesie ze sobą dużą atrakcyjność organizacji terrorystycznych, szczególnie dla młodych i wykluczonych europejskich muzułmanów. Podsumowując swoje wystąpienie Pani Doktor wskazała, że werbunek jest wielowymiarowy i tak naprawdę odbywa się bardzo indywidualnie. Ponieważ może to być pozyskanie osoby z marginesu społecznego, młodzieży bez perspektyw ale może to być osoba dobrze wykształcona ale zagubiona w relacjach społecznych i samotna, a także zakochana kobieta, która przechodzi na stronę fundamentalizmu islamskiego dla ukochanego. Panel zakończył się krótką przerwą kawową.

Kolejny panel, otworzył wykład Michała Krupy zatytułowany „Blowback. Jak polityka zagraniczna USA na Bliskim Wschodzie przyczyniła się do powstania Państwa Islamskiego.” Wykład rozpoczął się od rysu historycznego, w którym prelegent przedstawił stosunek amerykańskich elit do polityki bliskowschodniej w ciągu ostatnich czterech dekad. Podczas prezentacji, przytoczono następujące słowa Dawida Wurmsera „(...) w interesie (...) Zachodu jest przyspieszenie upadku świeckiego arabskiego nacjonalizmu. (...) nie powinien być traktowany jako sojusznik w oczekiwaniu (...)”.¹⁶ Po wysłuchaniu prelekcji nasuwają się jednoznaczne wnioski, że samozwańcze Państwo Islamskie zostało ustanowione co najmniej za milczącym przyzwoleniem Stanów Zjednoczonych, jeśli nawet nie za jego wsparciem, w celu osłabienia wpływów irańskich w regionie. Proces konstruowania silnej sunnickiej opozycji, wobec reżimu irańskiego trwał długo zanim został ustanowiony współczesny Kalifat.

Po zakończonym ostatnim wystąpieniu, głos zabrał główny organizator Konferencji, poseł Robert Winnicki. Na wstępie podziękował prelegentom za bardzo ciekawe wystąpienia a uczestnikom za udział. Stwierdził, że merytoryka spotkania była na bardzo wysokim poziomie i słusznie mówcy zwracają uwagę na bardzo duże zagrożenie ze strony radyklanego fundamentalizmu islamskiego. Również z podziękowaniami wystąpił Pan Ambasador, główny gość Konferencji.

Podsumowaniem spotkania, był komentarz jednego z organizatorów, przewodniczącego Klubu Syryjskiego, dr Nabila Al-Malaziego, zatytułowany „Kto gra kartą syryjską i skąd biorą się uchodźcy?” Na wstępie swojego oświadczenia, podziękował za

¹⁵ Cool Jihad – wojna medialnej prowadzonej przez samozwańcze Państwo Islamskie, której celem jest uatrakcyjnienie wojny religijnej prowadzonej przez islamskich fanatyków z niewiernymi, aby pozyskać kolejnych dżihadystów. Proces, który ma utożsamiać młodych muzułmanów z Europy z ideologią zbrojnego dżihadu. Wprowadzenie odpowiednich linii odzieżowych, poradników dla kobiet, mężczyzn, gier komputerowych.

¹⁶ D. Wurmser, *Coping with crumbling states: a Western and Israeli balance of power strategy for the Levant*, Waszyngton 1996

wspinała organizację i bardzo merytoryczne wykłady. Dr Al-Malazi odniósł się do kwestii licznej mniejszości muzułmańskiej na terenie Francji. Wskazał, że zgodnie z prawem francuskim, każdy Syryjczyk urodzony w Syrii przed 1946 rokiem, czyli zanim Syria uwolniła spod protektoratu francuskiego, ma prawo wystąpić o paszport francuski. Dokładnie taka sama sytuacja do 1998 roku była w Algierii. Prelegent podobnie jak jego przedmówca wskazuje, iż przyczyną obecnego kryzysu migracyjnego a także ustanowienia Państwa Islamskiego, są nierozważne działania Zachodu, w szczególności USA.

Po oświadczeniu dr Nabila Al-Malaziego, wynikła krótka dyskusja, jednak moderator wydarzenia, Pan Michał Krupa, zaprosił uczestników do kuluarów by tam kontynuować dyskusję. Następnie Jeszcze raz uroczyście podziękował za prelekcje i udział słuchaczy po czym zakończył Konferencję.